

ВИ ПИТАТЕ, СИНДИКАТ ОДГОВАРА

Приправнички посао и новчана накнада

На различита питања из области радноправне заштите и радног законодавства за читаоце „Политике“ одговарају експерти и дугогодишњи правници са положеним правосудним испитом из Савеза самосталних синдиката Београда. Своја питања можете да пошаљете на имејл адресу синдиката – pitajsindikat@sindikat-beograda.rs – који ће у најкраћем року нашем листу проследити одговоре. Сваког уторка на страницама „Политике“ биће објављена два-три питања са одговорима.

Интересује ме да ли се у јавном сектору приправник може запослити на неодређено време, јер имам нека сазнања да то није могуће?

ОДГОВОР: Према Закону о буџетском систему, у периоду од 1. јануара 2021. до 31. децембра 2023, корисницима јавних средстава дозвољено је да без посебних дозвола и сагласности у текућој календарској години приме раднике у радни однос на неодређено време и радни однос на одређено време у својству приправника. Дакле, послодавац сам одлучује да ли да у оквиру дозвољених 70 одсто прошлогодишњих запослених који су отишли прими нове раднике на неодређено или приправнике на одређено. Законодавац је у тих дозвољених 70 процената укључио и приправнике само на одређено, јер је претпоставка да ће радници примљени у својству приправника по испуњењу законских услова (полагање испита и истек стажа) наставити да раде на неодређено време.

Споразумно сам раскинула уговор са послодавцем код кога сам радила девет година, због преласка у другу фирму. После пет месеци рада добила сам отказ код другог послодавца. Да ли имам права на новчану накнаду за случај незапослености?

ОДГОВОР: Према закону о запошљавању и осигурању за случај незапослености обавезно осигурано лице има право на новчану накнаду ако је било осигурано најмање 12 месеци непрекидно или са прекидима у последњих 18 месеци. Непрекидним осигурањем сматра се и прекид краћи од 30 дана. У случају споразумног раскида уговора запосленом не припадају права за случај незапослености, то јест новчана накнада, пензијско, инвалидско и здравствено осигурање, јер је за остваривање ових права потребно да је до престанка радног односа дошло без захтева, односно сагласности или кривице запосленог. У закону је наведено да незапослени којем је радни однос, односно осигурање престало његовом вољом или кривицом, односно својевољним опредељивањем за отпремнину, новчану накнаду или посебну новчану накнаду по одлуци владе о утврђивању програма решавања вишка запослених у већем износу од висине отпремнине утврђене Законом о раду, може да оствари право на новчану накнаду ако поново испуни тражене услове, а то значи ако испуни услов да је најмање дванаест месеци непрекидно или са прекидима у последњих осамнаест месеци био обавезно осигуран.

М. Р. Б.